

CARDAN Technobility

WCAG 2.1 inspectie niveau AA

www.waterschaprivierenland.nl

Opdrachtgever: Waterschap Rivierenland

Website: www.waterschaprivierenland.nl

Rapportversie: 1.0

Tilburg, 4 november 2020

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	3
Onderzoeksgegevens.....	4
Algemene gegevens.....	4
Scope van het onderzoek.....	4
Steekproef.....	4
Inspectiemethode.....	4
Toegepaste norm.....	4
Gebruikte technieken.....	4
Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning.....	5
User agents.....	5
Afhankelijke technologie.....	5
Samenvatting.....	6
Uitzonderingen.....	7
PDF.....	7
Video.....	7
Kaarten en karteringsdiensten.....	7
Beoordeling.....	8
Waarneembaar.....	8
Bedienbaar.....	9
Begrijpelijk.....	10
Robuust.....	10
Onderzoeksscores.....	10
Onderzoeksresultaten.....	11
Principe 1: Waarneembaar.....	11
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	11
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media.....	13
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	16
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar.....	19
Principe 2: Bedienbaar.....	24
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	24
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd.....	26
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	27
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	28
Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten.....	31
Principe 3: Begrijpelijk.....	33
Richtlijn 3.1: Leesbaar.....	33
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	34
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	35
Principe 4: Robuust.....	37
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	37
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek.....	39
Steekproef.....	39

INLEIDING

Op verzoek van Waterschap Rivierenland, aanbieder van de website www.waterschaprivierenland.nl, is een handmatig onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl, het Nederlandse kwaliteitsmerk voor toegankelijke websites.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.1 zijn opgedeeld in vier principes, namelijk: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.1 techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

Toepassing van WCAG 2.1 is sinds 23 december 2018 verplicht volgens de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (EN 301 549). De Nederlandse richtlijnen voor digitale toegankelijkheid staan in het [Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid](#) en volgen net als het Waarmerk drempelvrij.nl deze Europese richtlijn (EN 301 549). Een website die voldoet aan WCAG 2.1 voldoet daarmee dus zowel aan de Nederlandse als de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

Dit rapport beschrijft per succescriterium in hoeverre de website al dan niet voldoet.

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen om deze te bespreken. Onze voorkeur gaat uit naar contact via e-mail: technobility@cardan.com. Vermeldt u hierbij alstublieft de naam van uw organisatie (Waterschap Rivierenland) en de datum van het rapport (4 november 2020).

ONDERZOEKSGEGEVENS

Algemene gegevens

Opdrachtgever	: Waterschap Rivierenland
Onderzochte website	: www.waterschaprivierenland.nl
Type onderzoek	: WCAG 2.1 inspectie niveau AA
Versie van rapport	: 1.0
Datum rapport	: 4 november 2020
Inspectie instelling	: Cardan Technobility
Inspecteur	: Armen Mnatsian
Senior Consultant	: Gerard Copinga

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op www.waterschaprivierenland.nl (URI-basis)
- Alle pagina's op loket.waterschaprivierenland.nl (Processen)

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet is meegenomen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope in de evaluatiemethode WCAG-EM of valt onder een van de [uitzonderingen van digitoegankelijk](#).

Steekproef

Aantal pagina's: 22 (zie bijlage 1 voor de URI's in de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de evaluatiemethode WCAG-EM. Deze methode is aanbevolen volgens digitoegankelijk. Een overzicht van de gebruikte methode is te vinden op de pagina: <https://www.w3.org/WAI/test-evaluate/conformance/wcag-em/>.

Toegepaste norm

WCAG 2.1 (www.w3.org/Translations/WCAG21-nl/).

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie:

www.w3.org/TR/WCAG20-TECHS en www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulpapparatuur.

User agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende user agents gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 81 (primair)
- Google Chrome, versie 86
- Internet Explorer 11
- Microsoft Edge 86
- Adobe Acrobat Pro DC

Afhankelijke technologie

- HTML
- CSS
- JavaScript
- DOM
- PDF
- WAI-ARIA
- SVG

SAMENVATTING

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website www.waterschaprivierenland.nl is afgerond op 4 november 2020. Dit onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl. De gebruikte norm is WCAG 2.1 niveau AA.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website helaas nog niet volledig voldoet aan alle succescriteria. Op dit moment voldoet de website aan 32 van de 50 succescriteria.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website voor een groot deel al wel goed toegankelijk is. Dat is aan meerdere aspecten van de website te zien. De website is goed bedienbaar met het toetsenbord, de website schaal goed naar verschillende apparaten en de leesvolgorde van de webpagina's is logisch. Daarnaast is een optie aanwezig om het contrast te verhogen. Wat dit betreft wordt dus al goed met toegankelijkheid rekening gehouden.

Er zijn nog wel een paar kleine problemen gevonden, maar die zijn waarschijnlijk snel op te lossen. Er is een paar kleine problemen met het tekstalternatief. Een aantal succescriteria is afgekeurd, maar alleen omdat er een klein probleem is gevonden. Een datatabel die nog niet helemaal goed toegankelijk is, de videospeler nog een probleem met sneltoetsen. De score kan daardoor een wat vertekend beeld geven. Zie de rapportage voor een volledig overzicht van de gevonden problemen.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen binnen de website voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, moet u er rekening mee houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Uitzonderingen

Bij dit onderzoek is uitgegaan van de Europese standaard voor toegankelijkheidseisen, de EN 301 549-norm, waarin wordt verwezen naar de internationale toegankelijkheidsrichtlijn WCAG 2.1. Sommige inhoud van websites hoeft op dit moment (nog) niet te voldoen aan de toegankelijkheidseisen. Denk bijvoorbeeld aan oude PDF's en video's. Hiervoor geldt vanuit de Europese richtlijn voor de toegankelijkheid van overheidswebsites en -apps een (tijdelijke) uitzondering. Het is natuurlijk wel aan te raden om de gevonden problemen op te lossen. Bezoekers met een beperking kunnen namelijk verminderd gebruik maken van deze inhoud. Blinden en slechtzienden kunnen bijvoorbeeld vaak slecht overweg met ontoegankelijke PDF's en niet-ondertitelde video's zijn nutteloos voor doven en slechthorenden.

Organisaties die zich beroepen op deze uitzonderingen, moeten in de toegankelijkheidsverklaring aangeven welke maatregelen ter verbetering zijn genomen, welke alternatieven worden geboden en wanneer wel aan de verplichting zal worden voldaan.

Ga voor de volledige uitleg naar

<https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties>.

PDF

Alle kantoorbestanden die na 23 september 2018 op een digitaal kanaal worden geplaatst, moeten toegankelijk zijn.

Let op: documenten voor actieve administratieve processen moeten altijd toegankelijk zijn. Denk bijvoorbeeld aan een PDF-formulier voor het aanvragen van een paspoort of vergunning.

In dit onderzoek worden alleen PDF's onderzocht die toegankelijk moeten zijn.

Video

Alle video's die vanaf 23 september 2020 worden gepubliceerd, moeten volledig toegankelijk zijn.

Voor video's die tijdens dit onderzoek online staan, wordt ervan uitgegaan dat deze toegankelijk moeten zijn.

Kaarten en karteringsdiensten

Online kaarten en karteringsdiensten hoeven niet toegankelijk te zijn.

Let op: essentiële informatie voor navigatie moet wel een digitaal, toegankelijk alternatief hebben. Aangeraden wordt om deze kaarten en karteringsdiensten wel zoveel mogelijk toegankelijk te maken.

BEOORDELING

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.1 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 principes: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in het volgende hoofdstuk een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet tekstuele content	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet niet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet niet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet niet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet
1.3.4	Weergavestand	AA	Voldoet
1.3.5	Identificeer het doel van de input	AA	Voldoet niet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet
1.4.2	Geluidsbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast (minimum)	AA	Voldoet niet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
1.4.11	Contrast van niet-tekstuele content	AA	Voldoet niet
1.4.12	Tekstafstand	AA	Voldoet
1.4.13	Content bij hover of focus	AA	Voldoet niet

Bedienbaar

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Enkel teken sneltoetsen	A	Voldoet niet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet
2.2.2	Pauzeren, stoppen verbergen	A	Voldoet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Blokken omzeilen	A	Voldoet niet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet niet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet niet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet
2.5.1	Aanwijzergebaren	A	Voldoet
2.5.2	Aanwijzerannulering	A	Voldoet
2.5.3	Label in naam	A	Voldoet niet
2.5.4	Bewegingsactivering	A	Voldoet

Begrijpelijk

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet niet
3.3.3	Foutsuggesties	AA	Voldoet niet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet niet
4.1.3	Statusberichten	AA	Voldoet niet

Onderzoeksscores

	Niveau A		Niveau AA		Totaal	
	Behaalde score	Maximale score	Behaalde score	Maximale score	Behaalde score	Maximale score
Principe						
Waarneembaar	5	9	6	11	11	20
Bedienbaar	9	14	3	3	12	17
Begrijpelijk	4	5	4	5	8	10
Robuust	1	2	0	1	1	3
Totaal	19	30	13	20	32	50

ONDERZOEKSRESULTATEN

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content (niveau A)

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Bovenaan in de header staat het logo van Waterschap Rivierenland met de tekst in het logo "Waterschap Rivierenland". De alternatieve tekst van dit logo is nu "logo". De alternatieve tekst is niet helemaal volledig. Alle tekst die in de afbeelding staat hoort terug te komen in de alternatieve tekst (zie ook succescriterium 2.5.3).

<https://www.waterschaprivierenland.nl/>

Op pagina

https://loket.waterschaprivierenland.nl/Loket/product/bee1b4b7967c1075a582ce07dbec5ab0#Aanvragen_content (Proces: Zienswijze indienen tegen een ontwerpbesluit van het waterschap) staat bovenaan in de header het logo van Waterschap Rivierenland en een afbeelding met de tekst "sterke dijken schoon water". Beide afbeeldingen zijn als achtergrondafbeelding geplaatst. De tweede afbeelding heeft geen tekstalternatief en het logo heeft in de meeste processtappen het tekstalternatief "Digitale loket gemeente", maar in het eerste scherm geen tekstalternatief.

Op de homepage <https://www.waterschaprivierenland.nl/> staan een aantal decoratieve afbeeldingen met een tekstalternatief. Dit is niet de bedoeling, want decoratieve afbeeldingen moeten genegeerd kunnen worden. Dit kan worden opgelost door de alternatieve teksten van deze afbeeldingen leeg te laten (alt=""). Het gaat hier om de grote achtergrondafbeelding met het tekstalternatief "Foto medewerker waterschap bij watergang" en een aantal afbeeldingen boven de nieuwsberichten.

Het tekstalternatief op pagina <https://www.waterschaprivierenland.nl/werkgebied> bij de kaart is niet volledig. Het img-element heeft een alt-attribuut en het alt-attribuut is met tekstalternatief ingevuld, dit is goed. De afbeelding omvat echter veel meer informatie dan in het alt-attribuut omschreven kan of mag worden. Daarom is het hier nodig om direct boven of onder deze afbeelding een tekstueel volwaardig alternatief te geven.

In PDF-document

https://www.waterschaprivierenland.nl/_flysystem/media/begroting_2020_0.pdf staat op pagina 1 het logo van Waterschap Rivierenland. Deze afbeelding heeft als tekstalternatief "wr_logonieuwcalibri_rgbgroot.jpg" en dat omschrijft niet wat op deze afbeelding te zien is. Op pagina 12 staat een informatieve afbeelding zonder tekstalternatief. Deze heeft een tekstalternatief nodig die kort omschrijft wat hier te zien is en/of verwijst naar de tekst die weergeeft wat op deze afbeelding te zien is. Een soortgelijk probleem komt voor op pagina's 65 en 68, bij het schema van de tariefbepaling.

Op pagina 33 staat een decoratieve afbeelding. Deze is ook getagd als afbeelding en wordt als zodanig 'gezien' door hulpsoftware. Dat is echter niet de bedoeling, want deze decoratieve afbeelding moet genegeerd kunnen worden. Daarom moet deze afbeelding getagd worden als artefact (=achtergrond). Dit probleem komt vaker voor, bijvoorbeeld onderaan op pagina's 37 en 41.

Op pagina 35 staat rechtsboven een icoon. Als deze decoratief is, moet deze worden getagd als artefact en als deze informatief is, moet de afbeelding een tekstalternatief krijgen. Dit geldt ook voor de iconen op vervolgpagina's zoals pagina's 38 en 42.

In PDF-document

https://www.waterschaprivierenland.nl/_flysystem/media/aanvraagformulier-rvv.pdf is het logo rechtsboven op pagina 1 niet getagd. Deze wordt daarom genegeerd door hulpsoftware en dat is niet de bedoeling. Deze afbeelding moet daarom als afbeelding worden getagd en voorzien zijn van een tekstalternatief.

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.waterschaprivierenland.nl/subsidie-waterbesparende-maatregelen-agrariers> staat een video. In deze video is een automatisch gegenereerde ondertiteling van YouTube aanwezig. Deze ondertiteling voldoet niet, omdat er vaak fouten in voorkomen. Zo wordt in deze video bijvoorbeeld 'piek buien' als 'piek bali' ondertiteld, enz. Ook bevat deze ondertiteling geen leestekens, wat het lezen moeilijker maakt.

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.waterschaprivierenland.nl/subsidie-waterbesparende-maatregelen-agrariers> staat een video. In deze video wordt de meeste visuele informatie ook overgebracht door de voice-over en dat is goed. Een deel van de belangrijke informatie ontbreekt echter in het audiospoor, namelijk de tekst "Stimuleringsregeling waterbesparende maatregelen Waterschap Rivierenland" aan het begin en de drie logo's aan het eind. Dit kan bijvoorbeeld worden opgelost door deze informatie toe te voegen aan een (extra) audiospoor of in een volledig uitgeschreven tekst.

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live) (Niveau AA)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen) (Niveau AA)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.waterschaprivierenland.nl/subsidie-waterbesparende-maatregelen-agrariers> staat een video. In deze video wordt de meeste visuele informatie ook overgebracht door de voice-over en dat is goed. Een deel van de belangrijke informatie ontbreekt echter in het audiospoor, namelijk de tekst “Stimuleringsregeling waterbesparende maatregelen Waterschap Rivierenland” aan het begin en de drie logo’s aan het eind. Dit kan bijvoorbeeld worden opgelost door deze informatie toe te voegen aan een (extra) audiospoor. Een uitgeschreven tekst is voor dit succescriterium niet meer voldoende.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties (Niveau A)

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.waterschaprivierenland.nl/contact> onder koptekst 'Parkeren' staan twee kopteksten ('Fiets' en 'Auto/motor') die nu opgemaakt zijn met strong-element. Dit zijn kopteksten die met een h-element (bijvoorbeeld h4) dienen opgemaakt te worden.

Ook is op deze pagina de eerste alinea onder “Heeft u een vraag...” opgemaakt met het em-element. Dit element is echter bedoeld om één of enkele woorden nadruk te geven en niet om een bepaalde opmaak te realiseren. Deze tekst kan nu ook met nadruk worden voorgelezen door hulpsoftware en dat is hier niet de bedoeling. Dit geldt ook voor de andere teksten die met het strong-element zijn opgemaakt. Dit kan beter via CSS of desnoods i- en b-elementen worden opgemaakt.

Bovenstaande problemen met het gebruik van strong komt ook op andere pagina's voor.

Op pagina <https://www.waterschaprivierenland.nl/samenstelling-commissies-en-voorzitters-2019-2023> staan meerdere datatabellen. Hier zijn visueel kolom- en rijkoppen aanwezig, maar deze zijn niet als tabelkoppen (th-element) gemarkeerd en dat is wel nodig om deze koppen te kunnen associëren met de datacellen. Hier is tevens onterecht gebruik gemaakt van het strong-element. Ga voor meer uitleg over datatabellen naar <https://www.w3.org/WAI/tutorials/tables>.

Op pagina <https://www.waterschaprivierenland.nl/rvv-ontheffing-wegen-in-beheer-waterschap/> staat onder de kop “Beschrijving” een opsomming met 5 onderdelen. Deze is echter niet als opsommingslijst (ul-element) opgemaakt.

PDF-document

https://www.waterschaprivierenland.nl/_flysystem/media/aanvraagformulier-rvv.pdf bevat een aantal toegankelijkheidsproblemen. Zo is de eerste content op pagina 1, van “Melding sturen naar” tot en met “(RVV 1990)” niet getagd. Hiervoor is voor hulpsoftware dus geen informatie beschikbaar over hoe dit geïnterpreteerd moet worden. Het document is verder opgebouwd uit verschillende datatabellen, waarbij de onderlinge relaties niet kloppen. Een gebruiker die afhankelijk is van hulpsoftware kan hieruit niet opmaken wat waar ingevuld moet worden.

Verder staat in de voettekst contactgegevens van het waterschap. Deze informatie is ook niet getagd en wordt genegeerd door hulpsoftware.

PDF-document

https://www.waterschaprivierenland.nl/_flysystem/media/begroting_2020_0.pdf heeft een aantal problemen met content dat niet juist getagd is. Zo is op pagina 1 de tekst “Begroting 2020” niet getagd als kop (H1), net als de tekst “Inhoudsopgave” op pagina 3. Ook andere koppen, zoals “Bekwaam” en “Betrokken” op pagina 5 zijn niet als kop (H3) getagd, net als “Visie” en “Strategie” op pagina 6 (H2).

Ook zijn niet alle opsommingen getagd als opsommingenlijst, zoals op pagina 11 en 12.

Vanaf pagina 13 zijn datatabellen weergegeven. Deze bevatten niet allemaal tabelkoppen (TH) en dat is wel nodig om de onderlinge relaties te begrijpen.

Vanaf pagina 35 worden tabellen gebruikt om een bepaalde vormgeving te creëren. Dit is niet de bedoeling van een tabel. Zie bijvoorbeeld het kader rond de tekst “Veiligheid tegen overstromingen”. En zo bevat dit document meer soortgelijke problemen.

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde (Niveau A)

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen (Niveau A)

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.3.4: Weergavestand (Niveau AA)

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input (Niveau AA)

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina

https://loket.waterschaprivierenland.nl/Loket/product/bee1b4b7967c1075a582ce07dbec5ab0#Aanvragen_content in het proces (Stap 5: "4. Uw gegevens") staan invoervelden waar informatie over de gebruiker ingevuld moet worden. Het doel van deze velden kan niet programmatisch bepaald worden. Dit is nodig, zodat hulpsoftware het formulier deels automatisch kan invullen of zodat er icoontjes getoond kunnen worden om te helpen bij het invullen. Dit kan opgelost worden door het autocomplete-attribuut te gebruiken in de invoervelden met de juiste waarden. Gebruik voor het veld voor het e-mailadres bijvoorbeeld autocomplete="email". Dit formulier bevat echter nog meer invoervelden waar autocomplete nodig is. Informatie over de velden waar het autocomplete-attribuut voor gebruikt kan worden en de bijbehorende waarden staat op pagina <https://www.w3.org/TR/WCAG21/#input-purposes>.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur (Niveau A)

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening (Niveau A)

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum) (Niveau AA)

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina

https://loket.waterschaprivierenland.nl/Loket/product/bee1b4b7967c1075a582ce07dbec5ab0#Aanvragen_content (Proces: Zienswijze indienen tegen een ontwerpbesluit van het waterschap) staat bovenaan in de header rechts een afbeelding met volgende "sterke dijken schoon water" tekst. De groene tekst op witte achtergrond of de witte tekst op groene achtergrond heeft een te laag contrast van 1,6:1.

In PDF-document

https://www.waterschaprivierenland.nl/_flysystem/media/begroting_2020_0.pdf wordt vanaf pagina 34 een oranje tekstkleur gebruikt voor koppen. Deze tekst heeft een te laag contrast van 2,8:1 met de witte achtergrond.

In dit document wordt ook gebruik gemaakt van een donkerder kleur oranje met een contrast van 4,2:1. Dit is alleen voldoende voor grote teksten vanaf 18 punten of dikgedrukte teksten vanaf 14 punten.

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst (Niveau AA)

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst (Niveau AA)

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.4.10: Reflow (Niveau AA)

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content (Niveau AA)

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- **Componenten van de gebruikersinterface:** Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- **Grafische objecten:** Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina https://loket.waterschaprivierenland.nl/Formulieren/flow/stateAction.do?flow=kl_process_add_zienschijde&state=formulier (Stap 2: "Ontwerpbesluit") staan iconen met een "i". Deze witte iconen hebben een te laag contrast van 2,6:1 met de lichtblauwe achtergrond. Dit moet minimaal 3,0:1 zijn.

Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand (Niveau AA)

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus (Niveau AA)

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- **Sluiten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- **Aanwijsbaar:** Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden:** De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina https://loket.waterschaprivierenland.nl/Formulieren/flow/stateAction.o?flow=kl_process_add_zienswijze&state=formulier (Stap 2: "Ontwerpbesluit") staat een icoon met een "i". Wanneer hier met de muis of toetsenbord naartoe wordt genavigeerd, verschijnt extra content die aan alle voorwaarden van dit succescriterium voldoen. Het voldoet nu echter alleen aan de voorwaarde "Aanhouden". Het voldoet niet aan de voorwaarde "Sluiten", omdat deze extra content andere content verbergt en niet gesloten kan worden zonder de toetsenbordfocus of muis te verplaatsen. Dit gebeurt meestal door middel van de Escape-toets. Het voldoet ook niet aan de voorwaarde "Aanwijsbaar", omdat niet met de muisaanwijzer over de extra content kan worden bewogen.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord (Niveau A)

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoerteknik. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoerteknik (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval (Niveau A)

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen (Niveau A)

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.waterschaprivierenland.nl/subsidie-waterbesparende-maatregelen-agrariers> staat een video van YouTube. In deze mediaspeler is het mogelijk om tekentoetsen te gebruiken voor de bediening. Er kan bijvoorbeeld 'k' gebruikt worden voor pauze en 'm' voor het geluid uitzetten. Dit kan problemen opleveren met spraaksoftware. Een oplossing is om de parameter 'disablekb=1' in de URL in het src-attribuut van het iframe element te zetten. De bediening met deze toetsen wordt dan uitgeschakeld (het is dan nog wel mogelijk om de video te bedienen met de tabtoets en de spatiebalk). Zie ook https://developers.google.com/youtube/player_parameters#disablekb voor meer informatie.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar (Niveau A)

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen (Niveau A)

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde (Niveau A)

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen (Niveau A)

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina

https://loket.waterschaprivierenland.nl/Loket/product/bee1b4b7967c1075a582ce07dbec5ab0#Aanvragen_content en alle vervolgstappen is geen manier aanwezig om blokken met herhalende content (de processtappen links en de links “Formulier opslaan” en “Formulier laden”) over te slaan. Dit kan worden opgelost door een skiplink toe te voegen waarmee direct naar de unieke inhoud genavigeerd kan worden. Dit is een link vooraan in de focusvolgorde. Deze mag verborgen zijn, maar moet zichtbaar worden als deze de focus krijgt.

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel (Niveau A)

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

PDF-document

https://www.waterschaprivierenland.nl/_flysystem/media/aanvraagformulier-rvv.pdf heeft de titel “Ontheffingsaanvraag” gekregen. Dit kan beter worden aangevuld met “RVV”. Verder is nu bij het openen van het document niet de documenttitel zichtbaar, maar de bestandsnaam. Dit wordt nu ook voorgelezen door hulpsoftware en dat is niet de bedoeling. Deze instelling kan worden aangepast in de bestandseigenschappen of in het bronbestand.

PDF-document

https://www.waterschaprivierenland.nl/_flysystem/media/begroting_2020_0.pdf heeft de titel "WATERSCHAP RIVIERENLAND" gekregen en dit omschrijft niet het onderwerp van het document. Daarnaast wordt ook hier bij het openen niet de documenttitel zichtbaar, maar de bestandsnaam.

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde (Niveau A)

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context) (Niveau A)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.waterschaprivierenland.nl/beleid> staat onder in de footer onder de koptekst 'Contact' een adres met een link naar GoogleMaps. De linktekst is nu het adres. Hierdoor is het linkdoel niet duidelijk. Dit komt op alle pagina's voor.

Er is een voorbeeld gevonden waar dit wel goed wordt gedaan: op pagina <https://www.waterschaprivierenland.nl/contact> onder koptekst 'Routebeschrijving' staat de link 'Plan uw route met Google Maps'. Voor een blinde bezoeker is dit een duidelijke linktekst die het linkdoel omschrijft.

Op pagina

https://loket.waterschaprivierenland.nl/Loket/product/bee1b4b7967c1075a582ce07dbec5ab0#Aanvragen_content heeft de link naar de startpagina van het loket in de eerste stap geen linktekst. Het linkdoel is hier dus niet duidelijk. Op vervolgpagina's heeft deze link als linktekst "Digitale loket gemeente".

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren (Niveau AA)

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels (Niveau AA)

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar (Niveau AA)

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren (Niveau A)

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering (Niveau A)

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Geen down-event:** Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- **Afbreken of ongedaan maken:** De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- **Up reversal:** Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- **Essentieel:** Het voltooien van de functie met het down-event is essentieel.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 2.5.3: Label in naam (Niveau A)

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Bovenaan in de header staat het logo van Waterschap Rivierenland met volgende tekst in het logo: "Waterschap Rivierenland". De alternatieve tekst van dit logo is nu "logo". De alternatieve tekst is niet helemaal volledig. Alle tekst die in de afbeelding staat hoort terug te komen in de alternatieve tekst. Dit is de naam die software kan bepalen. Deze toegankelijkheidsnaam moet overeenkomen met de zichtbare tekst. Mensen die spraaksoftware gebruiken kunnen dan de zichtbare tekst inspreken om een element te bedienen.

<https://www.waterschaprivierenland.nl/>

Bovenstaand probleem geldt ook voor pagina https://loket.waterschaprivierenland.nl/Loket/product/bee1b4b7967c1075a582ce07dbec5ab0#Aanvragen_content (Proces: Zienswijze indienen tegen een ontwerpbesluit van het waterschap) en het logo "Waterschap Rivierenland".

Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering (Niveau A)

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface:** De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- **Essentieel:** De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina (Niveau A)

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen (Niveau AA)

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus (Niveau A)

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.2: Bij input (Niveau A)

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie (Niveau AA)

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie (Niveau AA)

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie (Niveau A)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies (Niveau A)

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina

https://loket.waterschaprivierenland.nl/Loket/product/bee1b4b7967c1075a582ce07dbec5ab0#Aanvragen_content in het proces (Stap 3: "2. Ontwerpbesluit") staat een formulier. Het eerste invulveld is een verplicht veld, maar dit wordt op geen enkele wijze vooraf duidelijk gemaakt aan degene die het formulier invult. Wanneer het eerste veld is ingevuld verschijnen extra velden om in te vullen, daaronder wordt pas aangegeven dat velden met een sterretje (*) verplichte velden zijn. Het is beter om de bezoeker vooraf te waarschuwen over de verplichte velden.

Dit geldt ook voor reactie formulier op de website (<https://www.waterschaprivierenland.nl/>) waar de bezoeker zijn mening kan geven. Zie onder in het scherm bij 'Uw mening' knop.

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie (Niveau AA)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina

https://loket.waterschaprivierenland.nl/Loket/product/bee1b4b7967c1075a582ce07dbec5ab0#Aanvragen_content in het proces (Stap 5: "4. Uw gegevens") staat een formulier met een invoerveld voor een e-mailadres. Als er een verkeerd e-mailadres wordt ingevuld (bijvoorbeeld zonder de '@') dan verschijnt een browser melding "Het e-mailadres heeft een ongeldig formaat". Dit is geen goed foutsuggestie, maar een foutmelding. Een voorbeeld e-mailadres (mail@domein.nl) moet zichtbaar zijn naast de invoer om deze te kunnen vergelijken en dus onderdeel zijn van het label, de foutmelding of van een losse instructie.

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens) (Niveau AA)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen (Niveau A)

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde (Niveau A)

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina

https://loket.waterschaprivierenland.nl/Loket/product/bee1b4b7967c1075a582ce07dbec5ab0#Aanvragen_content in de eerste stap heeft de link naar de startpagina geen naam, omdat het logo hier geen tekstalternatief heeft. Het p-element met class="screenreaderonly" is op deze pagina namelijk leeg. Op de vervolgpagina's heeft dit logo wel een tekstalternatief.

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten (Niveau AA)

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Wanneer een pagina wordt geladen of een zoekopdracht wordt ingevuld, verschijnt een laadicoon van drie puntjes dat aangeeft dat de pagina of de zoekresultaten geladen worden. Het moet programmatisch bepaald kunnen worden dat dit een statusbericht is en dat is nu niet het geval. Dit kan bijvoorbeeld door `role="status"` toe te voegen aan het html-element dat deze informatie bevat. Let op: dit element met het attribuut `role="status"` moet al aanwezig zijn op het moment dat de website wordt geladen. Hulpsoftware kan dan aan een gebruiker met een visuele beperking meedelen wat er op de pagina gebeurt.

<https://www.waterschaprivierenland.nl/>

BIJLAGE 1: PAGINA'S IN DE STEEKPROEF VAN HET ONDERZOEK

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld. Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/aanpak/toegankelijkheidsonderzoek>.

Steekproef

- <https://www.waterschaprivierenland.nl>
- <https://www.waterschaprivierenland.nl/contact>
- <https://www.waterschaprivierenland.nl/over-het-waterschap>
- <https://www.waterschaprivierenland.nl/beleid>
- <https://www.waterschaprivierenland.nl/werkgebied>
- <https://www.waterschaprivierenland.nl/zoeken?trefwoord=vianen>
- <https://www.waterschaprivierenland.nl/subsidie-waterbesparende-maatregelen-agrariers/>
- <https://www.waterschaprivierenland.nl/rvv-ontheffing-wegen-in-beheer-waterschap/>
- <https://www.waterschaprivierenland.nl/werken-bij-ons>
- <https://www.waterschaprivierenland.nl/samenstelling-commissies-en-voorzitters-2019-2023>
- <https://www.waterschaprivierenland.nl/begroting-en-jaarrekening>
- https://www.waterschaprivierenland.nl/_flysystem/media/aanvraagformulier-rvv.pdf
- https://www.waterschaprivierenland.nl/_flysystem/media/begroting_2020_0.pdf
- https://loket.waterschaprivierenland.nl/Loket/product/bee1b4b7967c1075a582ce07dbec5ab0#Aanvragen_content
  - Stap 1: Keuze: een e-formulier dat u moet invullen, printen en opsturen
https://loket.waterschaprivierenland.nl/Loket/product/bee1b4b7967c1075a582ce07dbec5ab0#Aanvragen_content
  - Stap 2: "1. Introductie"
https://loket.waterschaprivierenland.nl/Formulieren/flow/stateAction.do?flow=kl_process_add_zienswijze&state=introductie
  - Stap 3: "2. Ontwerpbesluit"
https://loket.waterschaprivierenland.nl/Formulieren/flow/stateAction.do?flow=kl_process_add_zienswijze&state=formulier

- Stap 4: "3. Wie dient zienswijze in"
https://loket.waterschaprivierenland.nl/Formulieren/flow/stateAction.do?flow=kl_process_add_zienswijze&state=wieMaaktBezwaar
- Stap 5: "4. Uw gegevens"
https://loket.waterschaprivierenland.nl/Formulieren/flow/stateAction.do?flow=kl_process_add_zienswijze&state=uwgegevens_personen
- Stap 5: "5. Bijlagen"
https://loket.waterschaprivierenland.nl/Formulieren/flow/stateAction.do?flow=kl_process_add_zienswijze&state=bijlagen
- Stap 6: "6. Overzicht"
https://loket.waterschaprivierenland.nl/Formulieren/flow/stateAction.do?flow=kl_process_add_zienswijze&state=overzicht
- Stap 7: "7. Bevestiging"
https://loket.waterschaprivierenland.nl/Formulieren/flow/stateAction.do?flow=kl_process_add_zienswijze&state=bevestiging